

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2011.4.13.
COM(2011) 206 végleges

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, A GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK
BIZOTTSÁGÁNAK**

Egységes piaci intézkedéscsomag

Tizenkét mozgatórugó a növekedés serkentéséhez és a bizalom növeléséhez

„Együtt egy újfajta növekedésért”

{SEC(2011) 467 végleges}

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, A GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK
BIZOTTSÁGÁNAK**

Egységes piaci intézkedéscsomag

Tizenkét mozgatórugó a növekedés serkentéséhez és a bizalom növeléséhez

„Együtt egy újfajta növekedésért”

TARTALOMJEGYZÉK

1.	Bevezetés.....	2
2.	A növekedés serkentését és a bizalom növelését szolgáló tizenkét mozgatórugó	5
2.1.	A kkv-k finanszírozáshoz jutása	5
2.2.	A polgárok mobilitása	6
2.3.	A szellemi tulajdonhoz fűződő jogok	8
2.4.	A fogyasztók mint az egységes piac szereplői	9
2.5.	Szolgáltatások	10
2.6.	A hálózatok	11
2.7.	Az egységes digitális egységes piac.....	12
2.8.	A társadalomtudatos vállalkozás.....	14
2.9.	Az adópolitika	16
2.10.	A társadalmi kohézió.....	17
2.11.	A vállalkozások szabályozási környezete	18
2.12.	A közbeszerzés.....	20
3.	A siker tényezői, az egységes piac megerősített irányítása.....	21
4.	Következő szakasz és következtetés	23

1. BEVEZETÉS

A kezdetektől a közös európai jövőkép lényegét képező közös piac, majd a belőle kialakuló **belső piac több mint ötven éve szövi a szolidaritás hálóját az európai emberek között, és eközben új növekedési távlatokat nyit meg a több mint huszonegymillió európai vállalkozás előtt.** Az áruk, a személyek, a szolgáltatások és a tőke szabad áramlásának helyet adó belső piac 1993 óta a gazdasági integráció fokozódásával, a közös valuta létrejöttével, valamint a szolidaritási és a kohéziós politika kialakulásával egészült ki. A belső piac **soha ennyire nem nyilvánult meg az állampolgárok mindennapi életében, mint most,** amikor tevékenységei során, szakmai életében, magánemberként és fogyasztóként mindenki előnyét látja: **valójában a belső piac az európai gazdaság növekedésének és a vállalkozások fejlődésének motorja.**

Ám a **belső piacnak vannak bizonyos** – Mario Monti által „Az egységes piac új stratégiája” című jelentésben, valamint az Európai Parlament által Louis Grech „Az egységes piac megteremtése a fogyasztók és a polgárok számára” című jelentésében¹ feltárt – **hiányosságai.**

Cselekvési terv a növekedés fellendítéséhez és a bizalom növeléséhez

E **hiányosságok orvoslásával** lehetővé válik **az egységes piacban rejlő valamennyi lehetőség kiaknázása,** így a polgárok ismét birtokukba vehetik közös életük színterét, a magán- és a közszféra piaci szereplői pedig nagyobb eséllyel vihetik sikerre kezdeményezéseiket. Ehhez **proaktív és átfogó stratégia** kidolgozására van szükség. **Véget kell vetni a piac széttöredezettségének, és el kell hárítani az akadályokat és a nehézségeket a szolgáltatások áramlása, az innováció és a kreativitás elől.** Meg kell erősíteni **a polgárok bizalmát belső piacuk iránt, és a fogyasztók szolgálatába kell állítani annak valamennyi előnyét.** Olyan, integráltabb piacra van szükség, amely messzemenően alkalmas az európai emberek, vállalkozások és térségek – köztük a legtávolabbi és a legkevésbé fejlett területek² – együttes versenyképességét megalapozó **platform** szerepének betöltésére. **Sürgősen cselekedni kell.** Noha az Európai Unió gyorsan reagált a válságra, és a reformok – különösen a pénzügyi piacok és a gazdasági irányítás tekintetében – már jócskán előrehaladtak, a válság elhúzódó hatással lehet a növekedési kilátásokra és a munkanélküliségre, ami kedvezőtlenül érintheti az európaiak életkörülményeit és jövőjét³. A kihívásra **az Európai Unió az Európa 2020 stratégia elfogadásával** felelt: ebben ambiciózus célokat tűzött ki **az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedéshez vezető új haladási irány kijelölésére**⁴. E célkitűzések azonban csak akkor érhetők el, ha az Unió és a tagállamok **sürgősen strukturális reformokat** hajtanak végre. **Elsőbbséget kell élvezniük a növekedés és a foglalkoztatás előmozdítására alkalmas intézkedéseknek.** Éves növekedési jelentésében⁵ a Bizottság kiemelte, hogy a válságra globális választ kell adni, és ebben döntő szerepe lehet az egységes piacnak, ha a benne rejlő lehetőségek összességét sikerül a növekedés érdekében mozgósítani. Ezt a szerepvállalást a 2011. március 24–25-i Európai Tanács következtetéseiben is hangsúlyozták: „Az egységes piac kulcsszerepet játszik abban,

¹ A7-0132/2010.

² A Bizottság Pedro Solbest megbízta, hogy e térségek helyzetéről készítsen jelentést.

³ Középtávon – 2020-ig – a potenciális növekedést 1,5 %-ra becsülik. Az aktív népesség 9,6 %-a munkanélküli. A Bizottság jelentése: „Éves növekedési jelentés – az EU válságra adott átfogó válaszlépéseinek előmozdítása”, 2–3. o.

⁴ COM(2010) 2020.

⁵ Közlemény az éves növekedési jelentésről – COM(2011) 11.

hogy elérjük a növekedésre és a foglalkoztatásra vonatkozó célokat, valamint hogy előmozdítsuk a versenyképességet. [...] Különös figyelmet kell fordítani az olyan intézkedésekre, amelyek fokozzák a növekedést, munkahelyeket teremtenek, és kézzelfogható eredményekkel járnak a polgárok és vállalkozások számára”⁶. Az egységes piac keretét és eszköztárat kínálja a reformok véghezviteléhez.

Egy tartalmas és biztató nyilvános vita

Válaszképpen e kihívásokra, a Bizottság **ötven javaslatot** bocsátott nyilvános vitára: ezeket „**Az egységes piaci intézkedéscsomag felé**” című közleményében⁷ ismertette.

A nyilvános vitára európai, országos és helyi szinten került sor. Az egységes piaci intézkedéscsomagról folytatott nyilvános konzultációra több mint 800 észrevétel érkezett, melyek révén véleményt nyilvánítottak tagállamok, nem kormányzati szervezetek, európai és országos szintű szociális partnerek, helyi és regionális hatóságok, ipari és szakmai érdekképviseletek, szakszervezetek, vállalkozások, fogyasztói szervezetek, „agytrösztök”, felsőoktatási körök és számos polgár⁸. A konzultációból kiderült, hogy **a civil társadalomnak jelentősek az elvárásai** mind az egységes piacban rejlő lehetőségeknek **a növekedés és a foglalkoztatás** érdekében való hasznosítását, mint a belső piac **szociális vetületét** és a közszolgáltatások védelmét illetően. A gazdasági szereplők által előtérbe helyezett prioritások is amellet szólnak, hogy erős támogatottságot élvez a **magas szinten versenyképes szociális piacgazdaság** közös célkitűzése.

2010. december 10-i következtetéseiben⁹ a Tanács támogatja az egységes piaci intézkedéscsomag általános megközelítését, amely szerint a magas szinten versenyképes gazdaság létrehozása érdekében szilárd gazdasági és társadalmi alapokat kell biztosítani az egységes piac számára. A Tanács kötelezettséget vállalt arra, hogy folytatni fogja az egységes piaci intézkedéscsomag tanulmányozását abból a célból, hogy – az Európai Parlamenttel és a Bizottsággal közösen – a lehető leghamarabb meghatározza a 2012 vége előtt megvalósítandó legfontosabb intézkedéseket. Az Európai Parlament a Sandra Kalniete, Cristian Silviu Busoi és Antonio Fernando Correia de Campos parlamenti képviselők jelentéseinek alapuló 2011. április 6-i állásfoglalásaiban¹⁰ ismertette prioritásait egy, az európaiakat, a vállalkozásokat és a növekedést szolgáló egységes piacnak irányítás és partnerség keretében történő kialakítása érdekében.

Tizenkét mozgatórugó a növekedés serkentéséhez és a polgárok bizalmának növeléséhez

A nyilvános vita folyamán beérkezett észrevételek, az Európai Parlament és a Tanács véleményei és következtetései, valamint a Régiók Bizottsága¹¹ és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság¹² véleményei nyomán a Bizottság **tizenkét mozgatórugót** azonosított. **A Bizottság azt javasolja, hogy az Európai Unió 2012 végéig fogadjon el**

⁶ Az Európai Tanács következtetései, 2011. március 24–25., EUCO 10/11, 7. pont.

⁷ COM(2010) 608.

⁸ Lásd mellékelve a jelentést az egységes piaci intézkedéscsomagról folytatott nyilvános konzultációról.

⁹ A Tanács következtetései az egységes piaci intézkedéscsomagról (17799/10).

¹⁰ „Irányítás és partnerség az egységes piacon”, P7TA-PROV(2011)0144, „Az európaiakat szolgáló egységes piac”, P7TA-PROV(2011)0145, illetve „A vállalkozásokat és a növekedést szolgáló egységes piac”, P7TA-PROV(2011)0146.

¹¹ CdR 330/2010 - ECOS-V-009.

¹² CESE 525/2011 – INT/548.

mozgatórugónként egy-egy kulcsintézkedést a növekedés serkentésére és a polgárok bizalmának megerősítésére.

A Bizottság 2011-ben elő fogja terjeszteni az e kulcsintézkedések végrehajtásához szükséges jogalkotási javaslatokat annak érdekében, hogy **a Parlament és a Tanács teljesítse az Európai Tanács felkérését, hogy 2012 végéig fogadjanak el egy első, az egységes piac megújítását célzó legfontosabb intézkedéseket tartalmazó csomagot**¹³.

Ez a fontossági rangsorolás azonban nem jelenti azt, hogy a Bizottság ne kívánna tovább munkálkodni „Az egységes piaci intézkedéscsomag felé” című közleményében ismertetett többi olyan cselekvés érdekében, amelynek révén az egységes piac a növekedés és a munkahelyteremtés platformjává tehető. A növekedés és a foglalkoztatás érdekében sürgősen cselekedni kell, ám **az itt bemutatott cselekvési terv ennek az útnak csak az első állomása.**

A munkának tovább kell folytatódnia, és célszerű máris előkészíteni a következő szakaszt. A Bizottság további olyan intézkedéseket fog előterjeszteni, amelyek ugyanezen követelményeknek hivatottak eleget tenni, és amelyek jelentősen előmozdítják az egységes piac megújításának tervét. 2012 végén a Bizottság meg fogja vonni e cselekvési terv előrehaladásának mérlegét, és ismertetni fogja a következő szakaszra szóló programját. A teljes intézkedéscsomag átfogó politikai választ kíván adni a belső piac hiányosságaira, azáltal, hogy az Európa 2020 stratégia keretébe illeszkedő, fenntartható, intelligens és inkluzív növekedési modellt kínál.

Fenntartható növekedés

E reformok a **magas szinten versenyképes szociális piacgazdaságon** alapuló fenntartható fejlődést hivatottak előmozdítani¹⁴. Céljuk, hogy előmozdítsák a **társadalmi fejlődést és a foglalkoztatást**, valamint a **környezet fejlesztését és az éghajlatváltozás elleni küzdelmet**. Erősíteniük kell a **belső piac külső dimenzióját**. Ezenkívül **kézzelfogható előnyökkel kell járniuk a polgárok számára**, ők ugyanis a reformok címzettjei. A polgároknak az európai integráció terve iránti támogatása és bizalma forog kockán.

Intelligens növekedés

E reformok **az egységes piacot bővíteni fogják és gyökeresen átalakítják, ezáltal felkészítik a huszonegyedik század kihívásaira**, és különösen a **digitális gazdaságra**, iparunkat alkalmassá teszik arra, hogy a nemzetközi piacokon versenyképesebb legyen, Európát pedig ellátják a személyek és az áruk szabad áramlásához elengedhetetlen infrastruktúrával. A reformok továbbá elő fogják mozdítani az innovációt és a kreativitást, ezek ugyanis fontosak ahhoz, hogy Európa **megújult, szilárd ipari háttérrel** rendelkezzen, és **versenyképes szolgáltatói társadalom** alakuljon ki.

Inkluzív növekedés

A reformok meg fogják könnyíteni a **nemzetgazdaságok és az európai gazdaság gerincét képező kis- és mikrovállalkozások létrejöttét és fejlődését**. E reformoknak szerves része lesz az **intelligensebb szabályozásra és az adminisztratív tehermentesítésre** való további törekvés. A reformok során ügyelni kell arra, hogy azok **az európaiak konkrét nehézségeit**

¹³ Az Európai Tanács következtetései, 2011. március 24–25., EUCO 10/11, 2011. március 25., 7. pont.

¹⁴ Az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkének (3) bekezdése.

orvosolják, és hogy az integráció ne a szociális jogok kárára valósuljon meg, hanem ellenkezőleg: a reformok a társadalmat szolidárisabbá tegyék.

Ennek érdekében **a Bizottság a belső piaci jogalkotási javaslatok mindegyikét kísérő hatásvizsgálatok keretében még mélyrehatóbbá kívánja tenni a társadalmi szempontok vizsgálatát**. A Bizottság gondoskodni fog arról, hogy – amennyiben e tanulmányok alapján indokolt – a jogalkotási javaslatokban utalás történjék a társadalompolitikai megfontolásokra és a szociális jogokra. A Bizottság kellő figyelemmel lesz az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 8. és 9. cikkére, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartájára. Ezen alapjogok között szerepel különösen, hogy a munkavállalóknak és a munkaadóknak, illetőleg szervezeteiknek az uniós joggal, valamint a nemzeti jogszabályokkal és gyakorlattal összhangban joguk van arra, hogy érdeklődés esetén érdekeik védelmében együttesen lépjenek fel, a sztrájkot is beleértve¹⁵.

Az inkluzív növekedés azt is jelenti, hogy különös figyelmet kell fordítani a fogyatékosok igényeire: a fogyatékosoknak is részesülniük kell az egységes piac előnyeiben, így például meg kell könnyíteni a mozgáskorlátozottak utazását, és a látássérültek számára szélesebb körben hozzáférhetővé kell tenni az olvasást.

Integrált stratégia

A Bizottság már több jelentős cselekvésbe kezdett az Európa 2020 stratégia hét kiemelt kezdeményezése révén. Az elfogadott kezdeményezések – például a 2011. évi energiahatékonysági terv¹⁶ vagy az **európai kisvállalkozói intézkedéscsomag felülvizsgálata**¹⁷ –, **amelyek a gazdasági fellendítésében szerepet játszó valamennyi területet érintik, fokozatosan kijelölik egy újfajta növekedés útját**. Ebben a vonatkozásban a pénzpiacok szerepe meghatározó lesz, és tovább fog folytatódni a pénzügyi szolgáltatások szabályozásának a fenntartható növekedés érdekében megkezdett reformja¹⁸.

2. A NÖVEKEDÉS SERKENTÉSÉT ÉS A BIZALOM NÖVELESÉT SZOLGÁLÓ TIZENKÉT MOZGATÓRUGÓ

2.1. A kkv-k finanszírozáshoz jutása

Kulcsintézkedés:

Olyan szabályozás, amely a valamelyik tagállamban letelepedett kockázatitőke-alapoknak lehetővé teszi, hogy bármely másik tagállamban befektethessenek, akadálytalanul és minden további követelmény teljesítése nélkül. A cél az, hogy a kockázati tőkéhez jutni kívánó kkv-k olyan alapokhoz fordulhassanak, amelyek rendelkeznek az adott gazdasági ágazathoz kapcsolódó szakértelemmel, és vonzó áron tudnak tőkét kínálni¹⁹.

¹⁵ Az Alapjogi Charta 28. cikke.

¹⁶ COM(2011) 109.

¹⁷ COM(2011) 78.

¹⁸ Lásd „A pénzügyi szolgáltatások szabályozása a fenntartható növekedésért” című 2010. október 2-i COM(2010) 301 közleményt és a 2011 februárjában közzétett előrehaladási jelentést (http://ec.europa.eu/internal_market/finances/docs/110209_progress_report_financial_issues_en.pdf).

¹⁹ Lásd még: „Innovatív Unió” kiemelt kezdeményezés – COM(2010) 546.

Az Európai Unió huszonegymillió kkv-ja nagy előny a fenntartható növekedés és a munkahelyteremtés szempontjából. A finanszírozáshoz jutás nehézkessége rendszerint az egyik legfőbb akadálya annak, hogy egy kkv új termékeket vezessen be, infrastruktúráját megerősítse vagy több munkaerőt vegyen fel²⁰. Ez ugyanúgy jellemző a már régóta meglévő kkv-kra, mint azokra, amelyek innovatívak és fellendülőben vannak.

Európában a már régóta meglévő kkv-k banki hitelhez folyamodnak, a hitellehetőségek azonban a pénzügyi válság hatására beszűkültek. Ezért a Bizottság a **kisvállalkozói intézkedéscsomagnak** a februárban elfogadott felülvizsgálatában vállalta, hogy minden, a pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó jogalkotási javaslat (például a bankokra vonatkozó sajáttőke-követelmények) esetében értékeli a kkv-kra gyakorolt hatást, és azt kellően latra veti.

A fellendülőben lévő kkv-k finanszírozáshoz jutásának megkönnyítése elsődleges fontosságú követelmény, hiszen e kkv-k – különösen ha innovatívak – döntő szerepet töltenek be egy innovatív és fenntartható gazdaság fejlődésében. Az innovációik értékesíthetővé tételéhez szükséges pénzforrásokat e vállalkozások – a banki hitelek túlmenően – gyakran a tőkepiacokhoz való hozzáférés révén igyekeznek előteremteni. A kockázattőke-piacok képesek a szükséges tőke rendelkezésre bocsátására, de Európában még nem elég fejlettek. A nemzeti szabályozások sokfélesége és az adózási akadályok miatt a kockázattőke-alapok csak nagy nehézségek árán tudnak külföldi tőkét bevonni és határokon átvitelő tevékenységet folytatni. Erre a kulcsintézkedésre a kis- és középvállalkozói finanszírozási fórummal szoros együttműködésben kerül sor.

A kkv-k finanszírozása olyan cselekvési terv tárgyát fogja képezni, amely kiter nemcsak a különféle finanszírozási forrásokhoz való hozzáférésre, hanem közvetlenül a kkv-k finanszírozási eszközeire, valamint a kkv-k létrehozásának és növekedésének kedvező környezet kialakítására is.

Az átláthatósági irányelvet, a tájékoztatókról szóló irányelv végrehajtási rendeletét és a piaci visszaélésekre vonatkozó irányelvet szintén módosítani kell a tőzsdén jegyzett kkv-k kötelezettségeinek arányosabbá tétele érdekében, a befektetők védelmének változatlan szinten tartásával. Ezenkívül a **pénzügyi eszközök piacairól szóló irányelv (MiFID-irányelv)** felülvizsgálata alkalmával különleges, a kkv-knek szánt kereskedési platformok esetére szabott követelményeket kell bevezetni annak érdekében, hogy e piacokat minőségi címkével lehessen ellátni, és könnyebbé váljék hálózatba szervezésük.

2.2. A polgárok mobilitása

Kulcsintézkedés:

A szakmai képesítések elismerésére vonatkozó szabályozás korszerűsítése²¹. A cél a mobilis munkavállalókra irányadó kölcsönös elismerési eljárások egyszerűsítése, a szabályozási keret korszerűsítése, a szabályozás hatálya alá tartozó szakmák körének felülvizsgálata, valamint a tagállamok közötti bizalom és együttműködés megerősítése. Az európai szakmai kártya létrehozása különösen alkalmas volna a szakemberek mobilitásának ösztönzésére, és egyúttal

²⁰ Egy 2009-ben végzett Eurobarométer felmérés szerint a finanszírozáshoz jutás nehézkessége a második helyen szerepel a vállalkozások növekedését gátló tényezők rangsorában.
http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_271_en.pdf

²¹ Lásd még: „Új készségek és munkahelyek menetrendje” kiemelt kezdeményezés – COM(2010) 682.

az érintett tagállamok hatóságai közötti bizalom záloga volna, ami végső soron a fogyasztók és a munkavállalók érdekét szolgálná.

A munkavállalók mobilitása és képzettsége fontos az európai növekedés szükséges helyreállításához. A képzett munkaerő fokozottabb mobilitása révén versenyképesebbé válhat az európai gazdaság. Túl sok jogi akadály van annak, hogy az európai polgárok az Unión belül tetszésük szerinti helyen dolgozhassanak, miközben számos, magas fokú képzettséget igénylő állás betöltetlen. A gazdaság fokozottabban hasznosíthatná a munkavállalók ideiglenes mobilitását, ha azt értéként kezelnék, és szabályozási keretének átláthatóbbá tétele révén egyszerűbbé tennék. Ezenkívül a szabályozás hatályán kívül eső területen fontos, hogy az Európai Képesítési Keretrendszer révén további erőfeszítéseket tegyünk a nemzeti képesítési rendszerek közötti átjárhatóság érdekében, ezáltal előmozdítva, hogy mobilitás esetén a képesítéseket össze lehessen mérni.

A munkaerőpiac jelenlegi – a gazdasági válság és a népesség öregedése által meghatározott – helyzetére a munkaerőhiány jellemző, valamint az, hogy a munkáltatók nehezen tudnak a szükséges képesítéssel rendelkező munkavállalókat találni. Ilyen körülmények között szükséges, hogy a polgárok gyorsan változtathassanak munkahelyet és vállalhassanak munkát egy másik tagállamban. Ehhez képesítésüknek és munkatapasztatatuknak minden tagállamban elismerésre kell találniuk.

A mobilitás megkönnyítése érdekében a **kiegészítő nyugdíjjogosultság** megállapítását és fenntartását akkor is meg kell oldani (**hordozhatóság**), ha az érintett polgár a későbbiekben más tagállamban vállal munkát. A Parlament és a Tanács teljes elkötelezettsége elengedhetetlen ahhoz, hogy 2012-ig eleget tehessünk a polgárok nagyfokú elvárásainak.

Ennek érdekében a 2010. évi zöld könyv²² alapján a Bizottság fehér könyvet fog jelentetni a nyugellátásról, melyben ki fog térni a nyugdíjjogosultság védelmének kérdésére, és szorgalmazni fogja, hogy a tagállamok olyan nyomonkövetési szolgáltatásokat alakítsanak ki, amelyek segítik a polgárokat nyugdíjjogosultságuk alakulásának figyelemmel kísérésében. A Bizottság ezután – a 2012. év folyamán – jogalkotási javaslatokat fog előterjeszteni a nyugdíjjogosultság védelme érdekében. Ezzel párhuzamosan felül fogja vizsgálni a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézményekre vonatkozó irányelvet is annak érdekében, hogy a munkavállalók és munkáltatóik fokozottabban élhessenek az egységes piac előnyeivel.

A Bizottság ezenkívül az „Új készségek és munkahelyek menetrendje” elnevezésű kiemelt kezdeményezésében intézkedéscsomagra tett javaslatot a mobilitás elősegítésére, és ezen belül „**európai készségútlevél**” bevezetését javasolja azzal a céllal, hogy megkönnyítse a polgároknak az életút során elsajátított készségek rögzítését és bemutatását²³.

Meg kell könnyíteni a fiatalok – és különösen az iskolarendszert képesítés nélkül elhagyók – mobilitását is. Ennek érdekében a Bizottság tanácsi **ajánlásra** vonatkozó javaslatot fog előterjeszteni az **iskolán kívüli képzés és képesítésszerzés** előmozdítására²⁴.

²² „A megfelelő, fenntartható és biztonságos európai nyugdíjrendszerek felé” – COM(2010) 365.

²³ Lásd: COM(2010) 682.

²⁴ Lásd még: „Mozgásban az ifjúság” kiemelt kezdeményezés – COM(2010) 477.

2.3. A szellemi tulajdonhoz fűződő jogok

Kulcsintézkedés:

Minél több tagállamra kiterjedő egységes szabadalmi oltalmat és egységesített vitarendezési rendszert bevezető szabályozás hatályba léptetése azzal a céllal, hogy 2013-ban ki lehessen bocsátani az első, egységes oltalmat nyújtó szabadalmi engedélyeket²⁵.

A szellemi tulajdonhoz való jog mint tulajdonjog az Alapjogi Charta védelmét élvez²⁶. Ugyanolyan fontos, mint a nyersanyagok vagy az ipari háttér: a nagyvállalkozások erőforrásainak 45–75 %-a a szellemi tulajdonhoz fűződő jogaikhoz kötődik²⁷. A szellemi tulajdont intenzíven felhasználó iparágaknak stratégiai szerepe van gazdaságunk fenntartható növekedésében. Ezek az iparágak ugyanis nemcsak innovációt, hanem jelentős gazdasági értéktöbbletet és magas fokú képzettséget igénylő, tartós munkahelyeket teremtenek. Ezenkívül a többi ágazathoz képest átlagosan 60 %-kal magasabb keresetet kínálnak.

A szellemi tulajdonhoz fűződő jogok védelme innovatív termékek és szolgáltatások fejlesztésébe való beruházásra ösztönöz, és biztosítja azok méltányos megtérülését. Olyan szabályozási keret kerül bevezetésre, amely hatékonyan, az alapjogok tiszteletben tartásával védi ezeket a jogokat. Ez a keret – amely egyúttal az információk, a termékek és a szolgáltatások terjesztését, valamint a versenyjog betartását is hivatott biztosítani – az Európai Unió egyik legfontosabb prioritása lesz.

A nemzeti szabadalmak és vitarendezési rendszerek jelenlegi sokfélesége költséges, kevésbé hatékony és jogbizonytalanságot szül, vagyis ezen a területen feltétlenül elsőbbséget kell élveznie az egységes szabadalmi oltalom és az egységesített vitarendezési rendszer bevezetésének. Az oltalom egységessé tételével 80 %-kal csökkenthetők a költségek.

A szellemi tulajdonhoz fűződő jogok hasznosítására szolgáló eszköz kifejlesztésével pedig elősegíthető, hogy **a szabadalmaknak és az engedélyeknek valóságos európai piaca** alakuljon ki. Kíváncsok volnának továbbá, hogy azokat az immateriális javakat, amelyekkel egy vállalkozás szellemi tulajdon formájában rendelkezik, kölcsönfedezetként teljes mértékben elfogadják.

Egyszerűsíteni kell és átláthatóvá kell tenni továbbá a jogszerű internetes műhasználat esetében **a szerzői jog használatának engedélyezésére szolgáló jelenlegi rendszereket²⁸**. Az internet korában a közös jogkezelésnek olyan európai modellek irányába kell fejlődni, amelyek megkönnyítik a több területre és számos on-line szolgáltatásra kiterjedő engedélyezést, miközben magas szintű oltalmat nyújtanak a szerzőijog-tulajdonosoknak. A megújult szabályozási keretből adódó rugalmasság újfajta kereskedelmi modellekre ad lehetőséget, amelyek révén a kreatív tartalom széles körben és célzottan, az eddiginél mobilisabb fogyasztókhoz juttatható el. *Ezenkívül elő kell mozdítani az európai kulturális intézmények műállományának digitalizálását, beleértve a gazdátlan műveket is.*

A jogszerű műhasználat előmozdításával párhuzamosan alkalmassá kell tenni az európai szabályozást **a kalózkodás és a hamisítás elleni** erélyesebb **fellépésre**, különösen a

²⁵ Lásd még a következő kiemelt kezdeményezéseket: „Innovatív Unió” – COM(2010) 546 és „Integrált iparpolitika a globalizáció korában” – COM(2010) 614.

²⁶ Az Alapjogi Charta 17. cikke.

²⁷ Forrás: http://www.wipo.int/sme/en/documents/valuing_patents.htm

²⁸ Lásd még: „Az európai digitális menetrend” kiemelt kezdeményezés – COM(2010) 245.

Hamisítással és Szerzői Jogi Kalózkodással Foglalkozó Európai Megfigyelőközpont megerősítése és a hatóságok közötti együttműködés fokozása révén²⁹. A szellemi tulajdonhoz fűződő jogok védelmében történő vámhatósági fellépést a szabályozás felülvizsgálata révén meg kell erősíteni. A kalózkodás és a hamisítás által az európai vállalkozásoknak okozott éves költséget 250 milliárd EUR-ra becsülik³⁰.

Az **európai védjegyrendszert** is korszerűsíteni kell a védjegyek oltalmának fejlesztése, valamint az európai rendszer és a nemzeti rendszerek közötti összhang növelése érdekében: ezáltal egyszerűbbé válnak az eljárások, csökkennek a költségek, és a rendszer messzemenően ki tudja használni az új kereséstámogató technológiákban rejlő lehetőségeket.

Ezekre a kérdésekre a Bizottság a szellemi tulajdonra vonatkozó, 2011-ben elfogadásra kerülő stratégiájában fog kitérni.

2.4. A fogyasztók mint az egységes piac szereplői

Kulcsintézkedés:

Az alternatív vitarendezés jogi szabályozása. A cél olyan peren kívüli jogorvoslati lehetőségek bevezetése, amelyek egyszerű, gyors és olcsó megoldást kínálnak a fogyasztók számára, és amelyek révén a vállalkozások jó viszonyban maradhatnak ügyfeleikkel. Az intézkedés külön ki fog térni az internetes kereskedelem kérdésére.

Az egységes piac mindennapi életünk részévé vált: a fogyasztók utazáskor, vásárláskor, fizetéskor egyaránt találkozhatnak vele, de egyelőre még túl gyakran ütköznek különféle akadályokba, és nem teljes a bizalmuk abban, hogy probléma esetén kártérítést kaphatnak. Az egységes piac, és különösen az egységes digitális piac fellendítéséhez tehát elengedhetetlen, hogy a fogyasztók jobban bízzanak jogaik érvényesülésében. A jogalkalmazás javítása a fogyasztókat jelentős – az Európai Unió GDP-jének 0,16 %-ára becsült – veszteségtől kímélné meg. További – hozzávetőlegesen az Európai Unió GDP-jének 0,02 %-ára, vagyis 2,5 milliárd EUR összegre becsült – megtakarítással járna, ha a fogyasztók jobban bíznának a határokon átvélt elektronikus kereskedelemben³¹.

Az alternatív vitarendezésen túlmenően a Bizottság az általa folytatott konzultáció eredményei nyomán tovább folytatja a kollektív jogorvoslat európai megközelítésével kapcsolatos munkáját.

Az egységes piacba vetett fogyasztói bizalom növelése érdekében további konkrét intézkedéseket kell tenni. A fogyasztóknak biztosra kell tudniuk venni, hogy az általuk vásárolt termékek megbízhatóak, függetlenül attól, hogy hol készültek. Ezért elengedhetetlen felülvizsgálni **az általános termékbiztonságról szóló irányelvet**. Hasonlóképpen a vállalkozások is elvárják, hogy a tagállamok az egész Európai Unióban ugyanazokat a

²⁹ Lásd még: „Integrált iparpolitika a globalizáció korában” kiemelt kezdeményezés – COM(2010) 614.

³⁰ OECD: „Magnitude of counterfeiting and piracy of tangible products - November 2009 update” [A materiális javakkal kapcsolatos hamisítás és kalózkodás nagyságrendje – 2009. novemberi aktualizált változat], <http://www.oecd.org>

³¹ Forrás: a „Consumer Empowerment in the EU” [A fogyasztói öntudat fejlesztése] című, 2011. április 7-én, a 342. Eurobarométer-felmérés alapján elfogadott munkadokumentum (SEC(2011) 469), valamint a Bizottság becslése a YouGovPsychonomics „Mystery Shopping Evaluation of Cross-Border E-Commerce in the EU” [Az EU-ban zajló e-kereskedelem értékelése a próbavásárlás módszerének segítségével] című tanulmányában (2009) foglalt adatok alapján.

fogyasztóvédelmi szabályokat alkalmazzák. Ennek érdekében a Bizottság – a vámhatóságokkal és a piacfelügyeleti szervekkel együttműködésben – **többéves piacfelügyeleti cselekvési tervet** fog kidolgozni, amely kiterjed a külső határok felügyeletére is, és amelyet azután a tagállamoknak kell megvalósítaniuk. Annak érdekében, hogy a fogyasztók megbízható tájékoztatást kapjanak a termékek környezetvédelmi teljesítményéről, a Bizottság a fenntartható fogyasztásra és termelésre vonatkozó cselekvési terve keretében **a termékek ökológiai lábnyomára vonatkozó kezdeményezést** fog előterjeszteni.

Gondoskodni kell továbbá arról is, hogy az **utasok jogai** – ezen belül a mozgáskorlátozottak jogai is – minden közlekedési mód esetében megfelelően érvényesüljenek. A Bizottság közleményben fogja összefoglalni az Európai Unióban hatályos valamennyi utasjogi előírást, a közlekedési eszközök (repülő, vonat, hajó és busz) összességére kiterjedően. A fogyasztók fokozott védelme érdekében a Bizottság a közeljövőben javaslatot fog tenni a szervezett utazásokról szóló irányelv felülvizsgálatára, különösen az interneten vásárolt utazások tekintetében.

Végezetül tovább fog folytatódni a lakossági **pénzügyi termékek** fogyasztóinak védelmével kapcsolatos munka, különösen a banki kölcsönök átláthatóságát és a kölcsönfelvevők fokozottabb jelzáloghitel-piaci védelmét illetően.

2.5. Szolgáltatások

Kulcsintézkedés:

Az európai szabványosítási rendszer jogi szabályozásának felülvizsgálata a szolgáltatásokra való kiterjesztése és a szabványosítási eljárások hatékonyabbá, eredményesebbé és inkluzívabbá tétele érdekében³².

A szabványosítás a szabad árumozgás lehetővé tételének egyik elsődleges eszköze, mivel garantálja a termékek interoperabilitását, biztonságos voltát és minőségét. A szolgáltatási ágazatban is egyre inkább alkalmazzák, de főként országos szinten. Ez pedig megnehezítheti a szolgáltatások egységes piacának integrálását. Ahhoz, hogy ne jelenhessenek meg újabb akadályok, és a határokon keresztül könnyebben áramoljanak a szolgáltatások, különösen a **cégeknek nyújtott szolgáltatások** – például a logisztika vagy az üzemeltetést támogató szolgáltatások szervezése („facility management”) –, fontos európai szinten előmozdítani a szolgáltatások szabványosítását, a piaci igények messzemenő figyelembevételével. Ez fontos célkitűzése lesz az európai szabványosítási rendszer felülvizsgálatának. További jelentős célkitűzés, hogy a rendszer hatékonyabbá, eredményesebbé és inkluzívabbá váljék. A szabványosítási rendszernek lehetővé kell tennie szabványok gyors elfogadását és a meglévőknek az új technológiákhoz – köztük az információs és kommunikációs technológiákhoz – való hozzáigazítását, a kkv-k és a többi érdekelt fél fokozottabb részvételét, valamint azt, hogy a szabványokhoz ezután is valamennyi érintett felhasználó hozzáférhessen.

Általánosabban véve az európai növekedésnek és munkahelyteremtésnek alapfeltétele, hogy a szolgáltatások egységes piaca jól működjék. Míg 1998 és 2008 között az európai gazdaság

³²

Lásd még a következő kiemelt kezdeményezéseket: „Innovatív Unió” – COM(2010) 546, „Integrált iparpolitika a globalizáció korában” – COM(2010) 614 és „Az európai digitális menetrend” – COM(2010) 245.

átlagosan évi 2,1 %-kal, a szolgáltatási ágazat évi 2,8 %-kal nőtt. Az ágazat foglalkoztatottjainak száma évente 2 %-kal emelkedett, míg az egész gazdaságra vetítve a növekedés 1 % volt³³. Az említett cél eléréséhez tehát elsődleges, hogy minden tagállam **maradéktalanul átültesse a belső piaci szolgáltatásokról szóló irányelvet**, az egyablakos ügyintézés tekintetében is. Ezen áttűtetésen túlmenően, a 2011. március 24–25-i Európai Tanács következtetéseivel összhangban a Bizottság a tagállamokkal együttműködésben „**teljesítménypróbákat**” fog végezni, melyek során az egyes húzóágazatokra – például a **cégeknek** nyújtott szolgáltatásokra, az **építőiparra** és az **idegenforgalomra** – alkalmazandó uniós szabályozási keret gyakorlati működését fogja közelebbről megvizsgálni. Alaposabb értékelésnek fogja alávetni a fenntartott tevékenységek, a tőkerészesedés, a szervezeti forma és a biztosítási követelmények – vagyis a szolgáltatási piac jobb integrálásának még mindig útjában álló akadályok – kérdését³⁴. E kezdeményezések kimenetele nyomán a Bizottság 2012-ben dönt a soron következő lépésekről. A kereskedelem és a termékforgalmazás szintén különös figyelmet érdemel a növekedéshez és a munkahelyteremtéshez való hozzájárulása miatt. Kezdeményezés indul **a cégek közötti tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok ellen**: ennek célja az üzletfelek közötti tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokból eredő problémák jellegének és kiterjedésének meghatározása a teljes ellátási láncban, a tagállami szinten létező jogszabályok feltérképezése és alkalmazásuk mérlegének megvonása, majd végül a különböző lehetséges megoldások azonosítása. A cél a vállalkozások életképességét veszélyeztető tisztességtelen gyakorlatok felszámolása, valamint az ellátási láncok különböző gazdasági szereplői közötti verseny élénkítése egy hatékonyabb és tisztességesebb egységes kereskedelmi és termékforgalmazási piac keretében – mindemellett eleget téve a fogyasztók és a termelők várározásainak az árak versenyképessége tekintetében. A **cégeknek nyújtott szolgáltatások** fontosságára való tekintettel a Bizottság magas szintű munkacsoportot fog létrehozni a piaci hiányosságok tanulmányozására.

Végezetül – az oklevelek elismerésének kérdésétől függetlenül – meg kell fontolni, hogyan biztosítható az oktatás minősége a szolgáltatások szabad áramlásának keretében és annak ismeretében, hogy az oktatásban elterjedőben van a franchise-szerződések gyakorlata.

2.6. A hálózatok

Kulcsintézkedés:

Az energetikai és a közlekedési infrastruktúrára vonatkozó jogalkotás az európai érdekű stratégiai projektek meghatározása és kibontakoztatása, valamint az interoperabilitás és az intermodalitás biztosítása érdekében.

Az energetikai, a közlekedési és a hírközlési hálózatok az egységes piac gerincét alkotják. A hatékony infrastruktúra ugyanis előmozdítja, hogy a személyek, az áruk, az energia különböző formái és (megfelelő rádiófrekvencia-tartomány odaítélése esetén) az adatok gyorsan és ésszerű áron áramolhassanak szabadon. A sikeres gazdasági integrációt nagy teljesítményű hálózati infrastruktúrák integrációjával kell megalapozni.

³³ Eurostat.

³⁴ A Bizottság közleménye: „Úton a szolgáltatások jobban működő egységes piaca felé” – COM(2011) 20.

Mindenképpen új európai **energetikai infrastruktúrapolitikára**³⁵ van szükség ahhoz, hogy az Európai Unióban megváltozzon a hálózattervezés és -fejlesztés módja. Fontos láncszemek hiányoznak, amelyekre megoldást kell találni, és az energiaszállítás javításához intelligensebbé kell tenni a hálózatokat. A szabályozás megújításával elő kell mozdítani egy olyan, **egységes és intelligens hálózat kiépülését**, amely növeli az ellátásbiztonságot és a piacok integráltságát, valamint az energiahatékonyságot és a megújuló energiaforrások igénybevételét is. Az engedélyezési eljárások felgyorsítása és átláthatóvá tétele elengedhetetlen ahhoz, hogy a nemzeti energiahálózatokat sikerüljön egyetlen európai hálózattá integrálni. Ezen a területen sürgősen lépni kell, tekintettel arra, hogy az új projektek engedélyezése mennyi időt (gyakran több mint tíz évet) vesz igénybe.

A közlekedést illetően végre kell hajtani a 2050-ig követendő közlekedéspolitikára vonatkozó fehér könyvben szorgalmazott intézkedéseket³⁶, amelyek különösen az egységes piac tényleges megvalósítását és egy korszerű part menti és multimodális közlekedési hálózat kialakítását akadályozó tényezők felszámolására irányulnak, valamennyi közlekedési módra és nemzeti közlekedési rendszerre kiterjedően, beleértve az intelligens közlekedési rendszereket is. Az Európai Unió ugyanis még mindig nem rendelkezik az országhatárokat átszelő, kellőképpen összekapcsolt, interoperábilis és hatékony infrastruktúra-hálózattal. A transzeurópai közlekedési hálózat (TEN-T) fejlesztésére irányadó közös iránymutatások 2011. évi módosítása alkalmával lehetőség nyílik – a projektek meghatározásának és a döntések nyomán követésének javítása révén – a fő szűk keresztmetszetek kiküszöbölésére, a hiányzó láncszemek beiktatására és a közlekedési módok összekapcsolására. Így az új iránymutatásokban meghatározásra kerül az európai stratégiai infrastruktúrák „törzshálózata”, amely össze fogja kötni az Európai Unió keleti és nyugati részeit, és amelyben ezáltal testet fog ölteni az európai mobilitási hálózat és az egységes európai közlekedési térség.

Végezetül a frekvenciahasználat létfontosságú a digitális társadalom, a gyors vezetékek nélküli szolgáltatások, a gazdasági fellendülés, a növekedés, a minőségi munkahelyek teremtése és az Európai Unió hosszú távú versenyképessége szempontjából. Tekintettel arra, hogy az elektronikus hírközlés belső piacának létrehozása és az Európai Unió politikájának más területei szempontjából mennyire fontos a rádiófrekvenciák rendelkezésre állása és hatékony kihasználása, a Bizottság felkéri a Parlamentet és a Tanácsot, hogy mihamarabb fogadják el a **frekvenciahasználat európai szintű stratégiai tervezésének és összehangolásának programját létrehozó határozatra** vonatkozó javaslatot.

2.7. Az egységes digitális egységes piac

Kulcsintézkedés:

***Az elektronikus azonosítás és hitelesítés kölcsönös elismerését az Európai Unió egészében biztosító szabályozás és az elektronikus aláírásról szóló irányelv felülvizsgálata.** A cél a vállalkozások, az állampolgárok és a közigazgatás közötti biztonságos és akadálymentes elektronikus interaktív kommunikáció lehetővé tétele, aminek köszönhetően hatékonyabbá válnak a közszolgáltatások, a közbeszerzés, a szolgáltatásnyújtás és az elektronikus kereskedelem, ideértve ezek határon átnyúló vetületeit is.*

³⁵ Lásd még az „Energiainfrastruktúra-prioritások 2020-ig és azt követően – Az integrált európai energiahálózat programterve” című közleményt (COM(2010) 677), a 2011. február 4-i európai csúcs következtetéseit, az „Erőforrás-hatékony Európa” elnevezésű kiemelt kezdeményezést (COM(2011) 21) és a 2011. évi energiahatékonysági tervet (COM(2011) 109).

³⁶ Lásd még: „Integrált iparpolitika a globalizáció korában” kiemelt kezdeményezés – COM(2010) 614.

Az elektronikus tranzakciók iránti bizalom megerősítése egyik nélkülözhetetlen feltétele a digitális belső piac fejlődésének, amelynek óriási hasznát látnák a polgárok, a vállalkozások és a közigazgatások. Ehhez olyan megbízható elektronikus szolgáltatásokra van szükség, amelyek tiszteletben tartják a magánélet védelmét, jogbiztonságot nyújtanak, garantálják a tranzakciók biztonságát, a határokon átnyúlóan is működnek, valamennyi tevékenységre kiterjednek, azonban használtak egyszerű és gazdaságos, és a tranzakcióban részt vevő felek szigorú ellenőrzése alatt tarthatók.

Az elektronikus tranzakciók iránti bizalom biztosítása érdekében a Bizottság új jogi keretre vonatkozó javaslatot fog előterjeszteni. Az új keret része az **elektronikus aláírásról szóló irányelv felülvizsgálata** az abban foglalt megközelítések tisztázása, az elektronikus aláírás használatának egyszerűsítése és az interoperabilitás akadályainak lebontása céljából. A keret garantálni fogja az **elektronikus azonosítási és hitelesítési szolgáltatások kölcsönös elismerését**. A jogszabályi keret egyéb megbízható szolgáltatások határon átnyúló működését is érinteni fogja. A javasolt jogszabályi keretben szereplő intézkedések általánosak lesznek, nem kötődnek majd egy-egy adott ágazathoz, különösen az **elektronikus azonosítás** tekintetében. A keret technológiailag semleges és a kommunikáció minden formájára, így az internetre és a mobilkommunikációra is nyitott lesz.

A digitális technológia fejlődése **egyike a növekedés és munkahelyteremtés fő mozgatórugóinak az Európai Unióban, és ez különböző formákban testesül meg**: az információs és kommunikációs technológiai iparban (amely 2007-ben 600 milliárd EUR-val járult hozzá az európai gazdaság által előállított hozzáadott értékhez³⁷), az internetet rendszeresen, vagy akár minden nap használó európaiak számában (2010-ben arányuk elérte a 65, illetve 53 %-ot³⁸), a szélessávú piacon, amely 2010-ben a legnagyobb volt a világon³⁹, a 27 milliárd EUR nagyságúra becsült közigazgatási információs piacon⁴⁰, hogy csak a legfontosabbakat említsük. „Az európai digitális menetrend” elnevezésű kiemelt kezdeményezés⁴¹ felvázolja az egységes digitális piac megvalósításához szükséges intézkedések összességét.

A hang- és adatátvitel egyre fontosabb szolgáltatássá válik minden európai számára. A roaming-díjak esetében az EU által 2007-től kezdve hozott szabályozási intézkedések egyértelműen hozzájárultak a telefonálási költségek csökkentéséhez, és nagyobb átláthatóságot biztosítottak a fogyasztók számára. Mindazonáltal a roaming-adatforgalom kiskereskedelmi árai még mindig túl magasak, ami az egyéni fogyasztók nagy részét, és az üzleti fogyasztók egy jelentős részét visszatartja ezen szolgáltatások külföldön történő használatától.

Az egységes digitális piac fejlődését hátráltatja a fogyasztók bizalmának hiánya, amelynek elsődleges okai a fizetések biztonságával, valamint a határon átnyúló műveletek esetében a fogyasztóvédelmi jogoknak a tiszteletben tartásával⁴², nevezetesen a termékbiztonsággal és az

³⁷ „Jelentés Európa digitális versenyképességéről” – SEC(2010) 627.

³⁸ Eurostat.

³⁹ A hírközlési bizottság munkadokumentuma: „Szélessávú hozzáférés az EU-ban: 2010. július 1-jei állapot”.

⁴⁰ A „MEPSIR – Measuring European Public Sector Information Resources [Az európai közigazgatások információtechnológiai erőforrásainak mérése]” c. tanulmány (2006), HELM Group of Companies with Zenc, az Európai Bizottság megbízásából.

⁴¹ COM(2010) 245.

⁴² 299. sz. Eurobarométer gyorsfelmérés – Határon átnyúló kereskedelem és fogyasztóvédelem, 2010. szeptember, elemző jelentés 30. o.

áruhamisítással kapcsolatosak⁴³. A **bizalomhiányra és egy másik tagállamban bonyolított elektronikus vásárlással** kapcsolatban **felmerülő nehézségekre** vezethető vissza az, hogy az elektronikus kereskedelem a kiskereskedelmi forgalomnak csupán 5 %-át teszi ki, és hogy az európaiaknak mindössze 9 %-a vásárolt már az interneten egy másik tagállamból⁴⁴. A feladat egy valódi egységes piac megteremtése, amely minden polgár számára elérhető, ideértve a lakosság legkiszolgáltatottabb vagy elszigetelt területeken élő csoportjait is. E célból a Bizottság egy cselekvési tervet fog előterjeszteni az **elektronikus kereskedelem** fejlesztésére. A közleményben a Bizottság értékelni fogja az elektronikus kereskedelemről szóló irányelv alkalmazását, és elemezni fogja az olyan megoldandó problémákat, mint a kis összegű fizetések, az elektronikus fizetések biztonsága, a személyes adatok védelme, a hamisítás elleni küzdelem, a megrendelések kiszállítása, az internetes szolgáltatók felelőssége, az elektronikus kereskedelemmel kapcsolatos európai uniós jogszabályok koherenciája⁴⁵. **A Bizottság a fizetésre szolgáló kártyák egységes terének létrehozását és a fizetések egyéb innovatív formáit előmozdító intézkedéseket is javasolni fog.**

A földrajzi elhelyezkedés alapján történő megkülönböztetést (különösen az elektronikus kereskedelemben) meg kell szüntetni. A Bizottság **iránymutatásokat**⁴⁶ fog előterjeszteni a nemzetiségen vagy a lakóhelyen alapuló, indokolatlan megkülönböztetés felszámolására, főként az elektronikus kereskedelemben..

Végül, a közsféra információinak további felhasználásáról szóló irányelv⁴⁷ bevezette a közigazgatások által előállított adatvagyon újbóli felhasználásának alapfeltételeit. Az ilyen adatok – átlátható és megkülönböztetésmentes rendelkezésre bocsátásuk esetén – ösztönzőként szolgálhatnak a tartalomszolgáltatási piacok számára⁴⁸. Az irányelv felülvizsgálatával a közsférától származó információk egy sor másik innovatív ágazatban is üzleti lehetőségek és a növekedés meghatározó forrásává válhatnak.

2.8. A társadalomtudatos vállalkozás

Kulcsintézkedés:

A társadalomtudatos befektetési alapok fejlesztését elősegítő európai jogszabályi keretek megteremtése, amely az egységes piac lehetőségeinek ezen alapok előtti megnyitásával felerősítene a tagállami szintű kezdeményezések hatását (hozzáférés valamennyi tagállam befektetési lehetőségeihez és befektetőihez).

A belső piac alapja a „magas szinten versenyképes szociális piacgazdaság”, amely az inkluzív, szociálisan méltányosabb, környezeti szempontból pedig fenntartható növekedés irányába haladó elgondolást tükrözi. Olyan új gazdasági modellek bontakoznak ki,

⁴³ Lásd még az EU-ban a vállalkozások és a fogyasztók közötti, határokon átnyúló e-kereskedelemről szóló közlemény következtetéseit – COM(2009) 557;
http://ec.europa.eu/consumers/strategy/docs/COM_2009_0557_4_hu.pdf

⁴⁴ 5th Consumer Scoreboard [5. Fogyasztói eredménytábla].
http://ec.europa.eu/consumers/strategy/docs/5th_edition_scoreboard_en.pdf

⁴⁵ A szerződések európai jogával kapcsolatos kezdeményezés is része lesz az elektronikus kereskedelem jogszabályai akadályainak csökkentésére irányuló intézkedéseknek.

⁴⁶ A szolgáltatási irányelv 20. cikke alkalmazásához.

⁴⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 2003. november 17-i 2003/98/EK irányelve.

⁴⁸ Példaként megemlíthető, hogy az útvonaltervező programok által vagy a GPS-vevő készülékekben használt térképek nem lennének ilyen fejlettek, ha az irányelv nem teremtette volna meg a közcélú adatok rendelkezésre bocsátásához szükséges feltételeket.

amelyekben ezek a társadalmi megfontolások előtérbe kerülnek a pénzügyi profit kizárólagos logikájával szemben. E tendenciának az egységes piacon is meg kell tudnia jelennie. Ehhez biztosítani kell az egyenlő versenyfeltételeket, továbbá támogatni kell a méltányosabb gazdasági feltételek megteremtésével és a kirekesztés elleni küzdelemmel kapcsolatban szerzett tapasztalatok beágyazódását. Az olyan vállalkozások fejlesztése érdekében, amelyek a haszonszerzésre való jogos törekvésen túl közérdekű, társadalomfejlesztési, etikai vagy környezetvédelmi célokat is felvállaltak, be kell vonni az európai vagyongazdálkodási üzletág által kínált rendkívül jelentős (7 000 milliárd EUR 2009-ben) finanszírozási forrásokat. A Bizottság jogalkotási javaslatot fog előterjeszteni valamennyi ágazatra vonatkozóan a vállalatok által szolgáltatott szociális és környezetvédelmi információk átláthatóságáról annak érdekében, hogy a szabályok mindenki számára egyformák legyenek.

Az ágazat fejlődése és az ágazati célok elérésének támogatása érdekében a belső piacon külön jogi státusz mellett kell szervezeti formákat biztosítani a társadalomtudatos gazdaság számára. Virágkorát éli például a **szövetkezeti** ágazat⁴⁹, de meg kell vizsgálni, hogy miért oly csekély az érdeklődés az európai szövetkezeti státútum iránt. A **kölcsönös önszegélyező pénztárak** a polgárok számára kulcsfontosságú ágazatokban (egészségügy, banki szolgáltatások, biztosítás stb.) tevékenykednek, de ritka az, hogy szolgáltatásaikat több tagállamban is nyújtanák. A biztosítási ágazatban 25 %-os piaci részesedést, a vállalkozások teljes számát tekintve pedig 70 %-os arányt képviselő pénztárakat nem lehet figyelmen kívül hagyni az egységes piacon. Az **alapítványok** jelentősen hozzájárulnak az innovatív és közérdekű kezdeményezések finanszírozásához. Tevékenységüknek másik tagállamra való kiterjesztése, vagy eszközeiknek határon átnyúló módon történő összevonása mégis akadályokba ütközik. E nehézségek kezelése érdekében a Bizottság elő fogja terjeszteni a javaslatát az európai alapítvány státútumáról szóló rendeletre vonatkozóan.

Egyes vállalkozások – a profitról való lemondás nélkül – a kirekesztés elleni küzdelmet tüzték maguk elé célként. Ezek gyakran a helyben tevékenykedő, egészen kis méretű vállalkozások, amelyek közül egyesek azonban jelentős potenciállal rendelkeznek a növekedés és a munkahelyteremtés terén.⁵⁰ Jogi eszközökkel⁵¹ kell biztosítani azt, hogy az egységes piac táptalaj legyen ezen vállalkozások fejlődéséhez, sőt, a nemzeti piacokra való önkorlátozás helyett, alapozzák növekedési kilátásaikat is az egységes piacra. A szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem európai platformja⁵² keretében a Bizottság támogatni fogja a társadalomtudatos gazdaság fejlődését, mint az aktív befogadás egyik eszközét. Ehhez 2011-ben a Bizottság javaslatot nyújt be a „**társadalomtudatos vállalkozásra**” **vonatkozó kezdeményezésre**”, és megkönnyíti az e területen felhasználható uniós finanszírozási forrásokhoz való hozzáférést.

2011-ben a Bizottság egy közleményt is elfogad majd a vállalati társadalmi felelősségvállalásról (CSR), ami a társadalomtudatos vállalkozásnál általánosabb fogalmat takar. Közleményében a Bizottság minden vállalkozást arra fog buzdítani, hogy mindennapi tevékenységük részeként kövessenek társadalmi vagy környezeti célokat is.

⁴⁹ Csak a szövetkezetek több mint 4,8 millió munkahelyet képviselnek.

⁵⁰ 7 millióra becsülhető a társadalomtudatos vállalkozások és a szociális gazdaság által foglalkoztatottak száma, ami az összes munkavállaló 4 %-ának felel meg Európában.

⁵¹ Közbeszerzésekre vonatkozó szabályozás, vállalkozások közötti kapcsolatok, például a kereskedelemben és a forgalmazásban (B2B), finanszírozási forrásokhoz való hozzáférés (banki hitel, célzott befektetési alapok, a magánszemélyek megtakarításainak becsatornázása például az Egyesült Királyságban alkalmazott „Big Society Bank” kezdeményezéshez hasonló eszközökkel).

⁵² COM(2010) 758.

2.9. Az adópolitika

Kulcsintézkedés:

Az energia adóztatásáról szóló irányelv felülvizsgálata annak érdekében, hogy a különféle energiaforrások koherens megítélés alá essenek, amely jobban figyelembe veszi a termékek energiatartalmát és CO₂-kibocsátását.

Az EU adózási szabályai már nem felelnek meg sem a 21. század egységes piacának, sem a fenntartható fejlődés kihívásainak. Ezek a szabályok nem teszik lehetővé a végső fogyasztók egyenlő elbánását a belső piacon, és nem ösztönzik kellőképpen az energiamegtakarítást vagy a környezetet jobban kímélő energiafelhasználást. Ma már fontos az, hogy az adópolitikán keresztül a fogyasztást az energiaforrások hatékonyabb felhasználása és a tiszta energiaforrások előtérbe helyezése felé lehessen terelni.

Másik probléma, hogy a több tagállamban is megtelepedett vállalkozásoknak a társasági adóról több adóbevallást is kell készíteniük, és azokat több adóhivatalnál kell intézniük. A **közös konszolidált társaságiadó-alap** (KKTA) tervével a Bizottság az adóköteles eredmény kiszámítási módjának harmonizálására tesz javaslatot. A javaslat célja, hogy az érintett vállalkozások azonos szabályok alá tartozzanak, függetlenül attól, hogy melyik tagállamban vetik ki rájuk az adót⁵³. Az adózás egyablakos ügyintézésének bevezetésével könnyebbé válik a vállalkozások és az adóigazgatások közötti kapcsolattartás, valamint a tagállamok adóhatóságai közötti igazgatási együttműködés. Az EU vállalkozásai a KKTA-nak köszönhetően évente 700 millió EUR-t takaríthatnak meg a megfelelési költségek tekintetében, és további 1,3 milliárd EUR-t a konszolidáció révén. A nemzeti határokon túlra terjeszkedni vágyó vállalkozások mintegy 1 milliárd EUR-s megtakarítást valósíthatnak meg. Az éves növekedési jelentésben a KKTA azon növekedést ösztönző intézkedések között jelenik meg, amelyek esetében elengedhetetlen, hogy 2012 végéig történő elfogadásuk prioritást élvezzen. Ezzel összefüggésben létfontosságú a Parlament és a Tanács teljes mértékű részvétele annak érdekében, hogy meg lehessen felelni a vállalkozások által a szabályozói környezet egyszerűsítésére vonatkozóan megfogalmazott jelentős elvárásoknak.

A **héta**-rendszert szintén felül kell vizsgálni, különösen a határon átnyúló műveletekre alkalmazandó végleges rendszer és az adózás végrehajtási szabályainak meghatározása érdekében. A cél a kifejezetten ilyen tranzakciókhoz kapcsolódó adminisztratív terhek csökkentése és az értékesítési lánc egészének biztosítása, különösen a kkv-k szempontjából. A Bizottság még 2011-ben szeretné meghatározni a héa-stratégia azon elemeit, amelyek jogalkotási kezdeményezések alapját képezhetik. Ezeket az egységes piac megerősítésének következő, 2012 utáni szakaszában vizsgálnák meg.

A **határon átnyúló adóztatással** kapcsolatban jelentős **problémákkal szembesülnek a polgárok**. Ezeket meg kell oldani. Az uniós polgárok előtt álló, határokon átnyúló adózási akadályok megszüntetéséről szóló bizottsági közlemény⁵⁴ feltárta a legsürgetőbb problémákat, például a kettős adóztatás, az adóügyi megkülönböztetés, vagy az információkhoz, illetve más tagállam adóigazgatási szerveihez való nehézkes hozzáférés problémáját. A közlemény javaslatokat is megfogalmazott az egyes problémák megoldására. A lehetséges megoldások

⁵³ A felmérések szerint a közös konszolidált társaságiadó-alap bevezetésével a kkv-k adózással kapcsolatos adminisztratív költségei 67 %-kal csökkennének.

⁵⁴ COM(2010) 769.

között szerepel például a kettős adóztatással kapcsolatos jogviták rendezésére szolgáló kötelező mechanizmus, az adóhatóságok egyablakos kapcsolattartási pontjainak létrehozása, valamint a határon átnyúló örökösödési eljárások adóügyi megítélése.

2.10. A társadalmi kohézió

Kulcsintézkedés:

A munkavállalók kiküldetésére vonatkozó irányelv átültetését, gyakorlatban történő alkalmazását és érvényesítését megerősítő szabályozás⁵⁵, ideértve az alkalmazandó szabályokkal kapcsolatos visszaéléseket és szabálykerülő gyakorlatokat szankcionáló intézkedéseket is, kiegészítve a letelepedés és a szolgáltatásnyújtás szabadságának gyakorlását az alapvető szociális jogokkal való összeegyeztethetőségét tisztázó szabályokkal.

A szociális piacgazdaságban a szolgáltatások egységesebb európai piaca azt jelenti, hogy a vállalkozások az Európai Unió egész területén – színvonalasítás nélkül – könnyebben nyújthatják szolgáltatásaikat (például munkavállalók kiküldetésén keresztül), és ezzel párhuzamosan több jó minőségű munkahelyet, valamint munkavállalók és azok szociális jogainak magasabb szintjét biztosíthatják.

Erre való tekintettel szükséges a kiküldetésben lévő munkavállalókra vonatkozó jogi keret javítása, aminek eredményeképp egyszerűbbé válhat a vállalkozások és a tagállami hatóságok közötti információáramlás, szigorodhatnak az ellenőrzések, fel lehet lépni a visszaélések ellen, különösen a munkavállalók jogainak védelmében.

Az egységes piacról szóló szabályozásnak megfelelően figyelembe kell vennie az Európai Unió működéséről szóló szerződés 8. és 9. cikkét, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartáját, amely immáron ugyanolyan jogi erővel bír, mint a Szerződés. Ebből kifolyólag a Bizottság átfogó szabályozásra vonatkozó javaslatot fog tenni annak tisztázására, hogy – a nemzeti szabályozással és gyakorlattal összhangban, valamint az uniós jog tiszteletben tartása mellett – miként egyeztethető össze a letelepedés és a szolgáltatásnyújtás szabadságának gyakorlása az alapvető szociális jogokkal, köztük a kollektív fellépés jogával⁵⁶.

Az Európai Unió társadalmi és területi kohéziója az európai integráció egyik átfogó megközelítést igénylő központi kérdése. Ebben kifejezésre jut az is, hogy a piac önmagában nem képes megfelelően kielégíteni a kollektív szükségletek mindegyikét. Az általános gazdasági érdekű szolgáltatások rendkívül fontos összetevői a magas szintű versenyképességgel és inkluzív társadalommal jellemezhető európai szociális modellnek.

Az Európai Unió például az EUMSZ 14. cikkében és a Szerződésekhez csatolt 26. sz. jegyzőkönyvben is elismeri az általános gazdasági érdekű szolgáltatások fontosságát az Európai Unió és tagállamainak társadalmi és területi kohéziója szempontjából, továbbá a nemzeti, regionális és helyi hatóságok alapvető szerepét és széles mérlegelési jogkörét a tekintetben, hogy – a szubszidiaritás elvének megfelelően – a felhasználók igényeihez a lehető legközelebb álló módon hogyan gondoskodjanak az általános gazdasági érdekű szolgáltatások nyújtásáról, más által való ellátásáról, illetve megszervezéséről.

⁵⁵ Lásd az „Új készségek és munkahelyek menetrendje” kiemelt kezdeményezést – COM(2010) 682.

⁵⁶ A kezdeményezés meríthet az áruknak a tagállamok közötti szabad mozgásával kapcsolatban a belső piac működéséről szóló, 1998. december 7-i, 2679/98/EK rendelet megoldásaiból.

A közbeszerzés területén a Bizottság a közelmúltban egyeztetéseket kezdett annak tisztázása érdekében, hogy miként viszonyulnak egymáshoz az állami támogatásokra, a közbeszerzésre, továbbá a „házon belül” nyújtott szolgáltatásokra alkalmazandó szabályok.

Másrészről az EUMSZ 106. cikke alapján a Bizottság kizárólagos hatáskörébe tartozik annak biztosítása, hogy az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokra vonatkozó végrehajtási szabályok, illetve ezek finanszírozása összhangban legyen a Szerződés versennyel kapcsolatos alapelveivel és rendelkezéseivel. Egyeztetések kezdődtek az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokkal összefüggésben nyújtott állami támogatásokra vonatkozó intézkedések következő felülvizsgálatáról (az ún. „post-Altmark-csomag”).⁵⁷ Az elkövetkező reformnak a tisztázás és a differenciált, arányos megközelítés kettős célját kell követnie. Ennek megfelelően a Bizottság tervei között több kulcsfontosságú fogalom pontosítása is szerepel, amennyiben ez szükséges. Másfelől a Bizottság annak biztosítására törekszik, hogy az állami támogatások vizsgálatának mélysége arányos legyen a nyújtott szolgáltatások jellegével és méretével.

2011 végéig elfogadandó közleményében a Bizottság bemutatja az intézkedéseket, amelyek célja annak fokozottabb biztosítása, hogy az általános gazdasági érdekű szolgáltatások – ideértve az általános érdekű szociális szolgáltatásokat is – olyan jogi kerettel rendelkezzenek, amely lehetővé teszi rendeltetésük teljesítését.

A Bizottság tehát meg fogja vizsgálni, hogy – az EUMSZ 14. cikkével és a 26. jegyzőkönyvvel összefüggésben – milyen intézkedésekre van szükség az állampolgároknak a mindennapi életükhöz, a gazdasági és társadalmi életben való részvételükhöz elengedhetetlenül fontos szolgáltatásokhoz megfizethető áron való egyetemes hozzáféréseinek biztosításához, a tagállamok arra vonatkozó hatáskörének sérelme nélkül, hogy gondoskodjanak e szolgáltatások nyújtásáról, más által való ellátásáról, illetve finanszírozásáról. Ennek keretében figyelembe kell venni az európai polgárok szükségleteinek változó jellegét.

A Bizottság megállapítja, hogy nem minden polgár számára adott az egységes piacon való aktív részvétel lehetősége. Az alapvető banki szolgáltatásokhoz való hozzáférés például annak ellenére sincs teljes mértékben garantálva, hogy ez mára a gazdasági és társadalmi életben való részvétel elengedhetetlen feltételévé vált. A Bizottság ezért olyan kezdeményezést fog javasolni, amely Európai Unión belüli lakóhelyétől függetlenül minden polgárnak elfogadható áron hozzáférést biztosít majd egy alapvető fizetési műveletek teljesítésre alkalmas folyószámlához.

2.11. A vállalkozások szabályozási környezete

Kulcsintézkedés:

A számviteli irányelvek egyszerűsítése a pénzügyi beszámolási követelményekre vonatkozóan, valamint az adminisztratív terhek csökkentése, különösen a kkv-k tekintetében.

Az 2011. március 24–25-i Európai Tanács következtetéseiben⁵⁸ kiemelte a szabályozásból eredő terhek – és különösen a kkv-kra nehezedő terhek – csökkentésének szükségességét

⁵⁷ A Bizottság 2011. március 23-i közleménye: Az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokra vonatkozó uniós állami támogatási szabályok reformja, COM(2011) 146.

⁵⁸ Az Európai Tanács 2011. március 24–25-i következtetése, EUCO 10/11, 7. pont.

mind európai, mind tagállami szinten. A kérdésről a Bizottság jelentést fog készíteni az Európai Tanács számára. Az egységes piac által biztosított előnyök mértéke attól függ, hogy a személyek, áruk, szolgáltatások és a tőke egyik tagállamból a másikba történő szabad mozgása milyen mértékben valósul meg. Az egységes piac célja a fentiek mozgásának megkönnyítése, de nem pusztán az akadályok felszámolásával, hanem olyan szabályozási környezet megteremtésével, amely az adminisztratív terheket minimálisra csökkenti.

A számviteli irányelvek felülvizsgálatára vonatkozó javaslat elsődleges célja a részvénytársaságként vagy korlátolt felelősségű társaságként működő kis- és középvállalkozások számára előírt számviteli követelményekből fakadó adminisztratív terhek csökkentése. A javaslatra visszavezethetően elérhető potenciális megtakarítás összege évi 1,5 milliárd EUR-t tesz ki az 1,1 millió kisvállalkozás esetében, és évi 5,2 milliárd EUR-t az 5,9 millió mikrovállalkozás esetében⁵⁹. A megtakarítások főként a mikro- és kisvállalkozások pénzügyi beszámolóira vonatkozó követelmények csökkentéséből erednének. Az egyszerűsítés mellett az irányelvek felülvizsgálatának célja továbbá az is, hogy az Európai Unió egészére nézve javuljon a vállalkozások pénzügyi helyzetének átláthatósága és összehasonlíthatósága a kisvállalkozásoktól egészen a nagyokig bezárólag. A mikrovállalkozásoknak a számviteli irányelvek rendelkezései alóli mentesítésére vonatkozó bizottsági javaslatot a Tanácsnak és a Parlamentnek is el kell fogadnia.

A harmonizált európai szabályok 27 különböző nemzeti szabályozás helyébe lépnek, és ez már önmagában is a szabályozásból eredő terhek csökkentését jelenti. További erőfeszítések is történnek az európai szabályozásból fakadó adminisztratív terhek csökkentése céljából⁶⁰. Ezzel összefüggésben a Bizottság javaslatot terjesztett elő az **európai zártkörű társaság statútumára** vonatkozóan, amelynek az EU Tanácsa általi elfogadása még nem történt meg. A javaslat tárgyalásait a Tanácsnak kellene kimozdítania a holtpontról.

A kkv-k tevékenységének támogatása érdekében fogadta el a Bizottság a **kisvállalkozói intézkedéscsomagot**⁶¹. Az intézkedéscsomag valamennyi európai politikában bevezette a „Gondolkozz előbb kicsiben!” elvet, és egy sor konkrét intézkedést tartalmazott az egységes piacon tevékenykedő kkv-k versenyképességének megerősítésére.

Az egységes piacon bonyolított határon átnyúló ügyletek megkönnyítése érdekében **választható lehetőségként be kell vezetni az európai szerződési jogot**. Erőfeszítéseket kell tenni a **határon átnyúló követelésbehajtást** megkönnyítő rendelet elfogadása érdekében is. Ez utóbbi tovább egyszerűsitené a hatályos szabályokat, aminek előnyeit pedig az e területre vonatkozóan nagyobb jogbiztonságot elváró vállalkozások és polgárok látnák.

⁵⁹ A számok a *Center of Strategy & Evaluation Services* (CSES) 2010 októberében elkészített tanulmánya, valamint a *Capgemini*, a *Deloitte* és a *Ramboll* által a referenciaintézkedésekkel és az adminisztratív költségek csökkentésével kapcsolatos európai uniós projektről készített 2009. februári jelentés alapján kerültek meghatározásra.

⁶⁰ Lásd még a szabályozási környezet egyszerűsítésére irányuló európai stratégiát, COM(2005) 535.

⁶¹ Lásd még az „Integrált iparpolitika a globalizáció korában” c. bizottsági közleményt, COM(2010) 614.

2.12. A közbeszerzés

Kulcsintézkedés:

A közbeszerzésre vonatkozó jogi keret felülvizsgálata és korszerűsítése olyan kiegyensúlyozott közbeszerzési politika megteremtése érdekében, amely a környezetkímélő, társadalomtudatos és innovatív termékek, szolgáltatások és építési beruházások iránti keresletet támogatja. A felülvizsgálatnak az ajánlatkérők számára egyszerűbb és rugalmasabb eljárásokat is kell kínálnia, továbbá könnyebbé kell tennie a közbeszerzéseken való részvételt a vállalkozások, és különösen a kkv-k számára⁶².

Az állami szervek az EU GDP-jének mintegy 18 %-át költik árukra, szolgáltatásokra és építési beruházásokra. Az európai és a tagállami szabályozás megteremtette a tisztességes verseny feltételeit a közbeszerzések terén, amelynek eredményeként az állampolgárok kedvezőbb áron kapnak jobb minőséget.

A közbeszerzésen keresztül beszerzett áruk, szolgáltatások és építési beruházások nagy mennyiségéből kifolyólag az állami megrendeléseken keresztül fokozható a környezetkímélő, társadalomtudatos és innovatív áruk, szolgáltatások és építési beruházások iránti kereslet. Más megfogalmazásban: a közbeszerzés eszközével elő lehet segíteni a zöldebb, a szociális szempontokra nyitottabb és az innovatív megoldásokra nagyobb hangsúlyt helyező belső piac fejlődését. Meg kell vizsgálni egyúttal, miként tehetők egyszerűbbé és rugalmasabbá az eljárások a közbeszerzés hatékonyságának növelése érdekében. Az egyszerűsítés mindazonáltal nem járhat az európai szintű piachoz való hozzáférés korlátozásával. Éppen ellenkezőleg: a piacokhoz való hozzáférésnek – ideértve a különböző ajánlatkérők közös beszerzéseit is – még egyszerűbbé kell válnia, különösen a kkv-k és a határon átnyúló kereskedelem számára. Még mindig viszonylag alacsony az egy másik tagállam vállalkozójának odaítélt közbeszerzési szerződések aránya, különösen a magánszektor piacain való jelenléttel összehasonlítva.

A **szolgáltatási koncessziók** jelentős súllyal vannak jelen a gazdaságban⁶³, és a köz- és magánszféra közötti partnerségek nagy részét is ezek adják. Megfelelő jogi kerettel nagyobb jogbiztonság övezné ezeket a társulásokat.

A közbeszerzési piacnak a verseny előtti megnyitása globális és európai szinten is előnyökkel jár. A vállalatok európai keretek közé ültetéséhez európai szabályozást kell kidolgozni a harmadik országok vállalkozásainak az európai közbeszerzésekben való részvételéről is annak biztosítása érdekében, hogy a közbeszerzési piac megnyitása a viszonyosság és a kölcsönös előnyszerzés elve mentén, a tisztességes verseny feltételeinek biztosítása mellett, az európai és a külföldi vállalkozások számára egyenlő esélyeket kínálva történjen.

⁶² Lásd még az „Innovatív Unió” c. (COM(2010) 546) és az „Integrált iparpolitika a globalizáció korában” c. (COM(2010) 614) kiemelt kezdeményezéseket.

⁶³ Óvatos becslés szerint ezek értéke 138 milliárd EUR-t tett ki 2000 és 2006 között.

3. A SIKER TÉNYEZŐI, AZ EGYSÉGES PIAC MEGERŐSÍTETT IRÁNYÍTÁSA

Ahhoz, hogy a javasolt intézkedések teljesítsék a hozzájuk fűzött reményeket úgy a növekedés, mint a munkahelyteremtés tekintetében, elengedhetetlen, hogy a kidolgozásukhoz és végrehajtásukhoz szükséges feltételek rendelkezésre álljanak. Négy ilyen feltétel van: 1) hatékonyabb párbeszéd a civil társadalom egészével; 2) szorosabb együttműködés a különböző szereplőkkel; 3) a polgárok és a vállalkozások hatékony tájékoztatása; valamint 4) szigorúbb ellenőrzés az egységes piac szabályainak betartására vonatkozóan.

A civil társadalom bevonása és az értékelés kultúrájának előmozdítása

A nyilvános konzultáció világosan rámutatott, hogy a **civil társadalom a korábbiaknál szorosabban be kíván kapcsolódni az egységes piac fejlődésének folyamatába**⁶⁴. Ez irányú szilárd elkötelezettségének alátámasztására a Bizottság rendszeres időközönként közzé fogja tenni a polgároknak és a vállalkozásoknak az egységes piaccal kapcsolatos 20 legfontosabb, konkrét tapasztalatokra alapuló elvárását. Ez a lista az **egységes piac működésének valódi fokmérője** lesz, amelyet a Bizottság az **egységes piaci fórum** elé fog terjeszteni. A fórum rendszeres időközönként összehozza majd a piac szereplőit: vállalkozásokat, szociális partnereket, nem kormányzati szervezeteket, az állampolgárok képviselőit, a hatóságokat a kormányzat különböző szintjeiről és a parlamenteket. A fórum megvizsgálja majd az egységes piac állapotát, és ennek részeként az irányelvek átültetését és alkalmazását, továbbá lehetőséget kínál a bevált gyakorlatok megosztására. A kezdeményezés hozzá fog járulni a szakpolitikák értékelését előtérbe helyező kultúra elterjesztéséhez, és mint ilyen – az intézkedéscsomag helyben jelentkező hatásainak mérésén keresztül – szerepet játszik majd az egységes piaci intézkedéscsomag nyomon követésében. Az ombudsman munkája szintén hozzájárul majd ehhez az értékeléshez. A monitoring és az értékelés javítása érdekében a Bizottság a 2. melléklet szerinti indikátorokat fogja alkalmazni.

Meg kell erősíteni a szociális partnerek szerepét is: biztosítani kell számukra a lehetőséget a gazdasági és a társadalmi kohéziót érintő kérdésekkel kapcsolatos álláspontjuk kifejtésére.

Partneri kapcsolatok kialakítása és az együttműködés ösztönzése

Az egységes piac valamennyi szereplője közötti – és különösen a tagállamok közötti, és a Bizottsággal folytatott – **partneri kapcsolatok** megerősítésének és mélyítésének szükségességére a területi hatóságok mutattak rá, akik egyértelmű jelét adták azon szándékuknak, hogy teljes mértékben be kívánnak kapcsolódni az egységes piac politikáinak alakításába. Ez két módon fog megvalósulni: egyrészt a Bizottság ide kapcsolódó javaslatairól folytatott konzultációba való fokozottabb bevonás útján, másrészt azon eszközök megerősítése által, amelyek a tagállami közigazgatások közötti együttműködés megkönnyítésére és ösztönzésére szolgálnak azon a szinten, ahol az egyes esetekre vonatkozó döntések születnek, ami gyakran a területi szintet jelenti. A már több **mint 6 000 közigazgatási egységet összefogó belső piaci információs rendszer (Internal Market Information System, IMI) nyújtotta jogbiztonság ennek érdekében kerül megerősítésre.** E rendszernek, mint az egységes piac szabályainak végrehajtását az együttműködésen keresztül segítő eszköznek az igénybevételét a Bizottság jövőbeli javaslataiban is előtérbe kell

⁶⁴ Az online felmérésre adott válaszok alapján a civil társadalommal folytatott konzultáció és eszmecsere bizonyult a legfontosabbnak az egységes piaci intézkedéscsomag 50 javaslata közül (740 válaszadó közül 312 ezt jelölte meg.)

helyezni. A közigazgatások közötti információáramlás megkönnyítése érdekében szükség van az automatikus fordítás technológiai megoldásainak fejlesztésére.

A belső piac szabályainak jobb végrehajtásához jobb információkra van szükség

Az egységes piac nagyobb mértékben hozzá tudna járulni a növekedéshez, ha valamennyi tagállam végrehajtaná az *acquis* (azaz a hatályban lévő európai jogszabályok) egészét, és annak **így a vállalkozások és a polgárok minden előnyét élvezhetnék**. Elsődlegesen a vállalkozások és a polgárok tehetnek azért, hogy jogaikat tiszteletben tartsák. Ahhoz, hogy cselekedni tudjanak, ismerniük kell a jogaikat, képesnek kell lenniük jogaik gyakorlására és segítséget kell találniuk, ha jogaikat nem tartják tiszteletben. A Bizottság a tagállamokkal együttműködésben fejleszteni fogja az „Európa Önökért” portált annak érdekében, hogy az egyablakos tájékoztatási és segítségnyújtási ponttá váljon mind európai, mind tagállami szinten. Javítani kell azon feltételeket is, amelyek gyakorlati megoldások gyors és költségmentes nyújtásának lehetőségét biztosítják a polgárok és vállalkozások részére, amennyiben jogaik valamilyen formában sérülnek. Így megteremthető az egységes piac iránti bizalom és a szándék az egységes piacon való részvételre. **E célból a Bizottság és a tagállamok meg fogják erősíteni a tagállami közigazgatások között működő Solvit hálózatot.**

Egyenlő szabályok, egységes jogalkalmazás

Az alternatív vitarendezési eszközök használatát rendszerszerűvé kell tenni⁶⁵. Ha a nehézségek tartósan fennállnak, illetve ha azok elsődlegesen a nemzeti szabályozásból eredő strukturális problémákra vezethetők vissza, a Bizottságnak teljeskörűen alkalmaznia kell az EUMSZ 258. cikke szerinti eljárást. A konzultáció során az érdekelt felek kiemelték annak fontosságát, hogy az egységes piacon **mindenki számára egyformák legyenek a játékszabályok**, és kritikát fogalmaztak meg a holtpontra jutott kérdések egy sorával kapcsolatban. A Bizottság ezért határozottabb szerepet vállal fel ezen a téren, és fel fogja kérni a tagállamokat arra, hogy – számszerűsített célok mentén – javítsanak a jogszabályok átültetésének, illetve nemzeti joguk megfelelőségének helyzetén. Ezzel a megközelítéssel az átültetési hátralékot már sikerült 1 %-ra szorítani, de további erőfeszítésekre van most szükség. Az egységes piac szabályainak helyes és teljes körű, minden tagállamra kiterjedő alkalmazásához 2012-ig az Európai Parlament kérésének értelmében az alábbiakra van szükség: i. a megfelelési táblázatok tartalmazó tagállami értesítéseket közzé kell tenni; ii. az átültetési és a nemzeti szabályozás megfelelési deficitjére számszerűsített célokat kell megállapítani: az átültetési deficit⁶⁶ és a megfelelési deficit⁶⁷ sem haladhatná meg a 0,5 %-ot; iii. a kötelezettségszegési eljárásokat hatékonyabban kell alkalmazni, számszerűsített célok kitűzésével az eljárás egyes szakaszaira vonatkozóan.

Azokban az esetekben pedig amikor az átültetendő irányelv olyan kulcsfontosságú ágazatot érint, amelyre vonatkozóan különösen kiterjedtek a nemzeti szabályozások, a Bizottság kölcsönös értékelésre szolgáló eszköz alkalmazását javasolhatja.

⁶⁵ A Bizottság és egyes tagállamok között működő EU pilot kezdeményezés hatékony eszköz a vitás kérdések rendezésére még azt megelőzően, hogy kötelezettségszegési eljárást kellene indítani. A Bizottság rendszeresen alkalmazza ezt, és ki szeretné terjeszteni az összes tagállamra.

⁶⁶ 2010-ben a hátralék átlagos értéke 0,9 % volt, a tagállamok negyede viszont már elérte a 0,5 %-os szintet.

⁶⁷ 2010-ben a hátralék átlaga 0,7 %-volt.

A belső piac és az európai vállalkozások a nemzetközi versenyben annak függvényében lehetnek sikeresek, hogy az Európai Unió mennyire lesz képes biztosítani belső és külső politikáinak összehangoltságát és egymást kiegészítő jellegét. Ennek érdekében a Bizottság folytatni fogja a szabályozási konvergencia előmozdítására irányuló politikáját, és küzdeni fog a nemzetközi standardok minél szélesebb körű elfogadásáért. A kereskedelmi megállapodások tárgyalásai során a Bizottság nem csupán a piacnyitásra fog hangsúlyt helyezni, hanem a szabályozások közelítésére is. A gazdasági integráció elősegítése és a piacokhoz való kölcsönös hozzáférés javítása, továbbá a szabályozásoknak elsősorban a szabadkereskedelmi megállapodások elmélyítése útján megvalósuló közelítése érdekében külön figyelmet kell fordítani az európai uniós csatlakozásra váró, az *acquis communautaire* átvételét vállaló országokra, csakúgy mint a szomszédos országokra, illetve az Unió stratégiai partnereire.

4. KÖVETKEZŐ SZAKASZ ÉS KÖVETKEZTETÉS

Az elkövetkező 18 hónap prioritásainak meghatározása nem ment fel minket az alól, hogy már most felvázoljuk, hogy mik lesznek a következő lépések 2012 után. Az előttünk álló 10 év céljait meghatározó Európa 2020 stratégia célkitűzéseivel igazodva az egységes piacnak új irányt kell szabni, és új lendületet kell adni neki. Az egységes piacnak hozzá kell járulnia a fenntarthatóságra és az erőforrások hatékonyabb felhasználására irányuló célkitűzésekhez, az innovációhoz, a társadalmi befogadáshoz és a területi kohézióhoz, csakúgy mint a foglalkoztatási stratégiához.

2012 végén az egységes piac fejlődésének új szakasza indul meg. A javaslatok alapjául átfogó gazdasági tanulmány készül, amelynek eredményei lehetővé teszik majd a még kiaknázatlan növekedési lehetőségeket tartogató rések, valamint a növekedés esetleges új mozgatórugóinak beazonosítását. A gazdaságirányítás új eszközeit igénybe véve a Bizottság figyelemmel lesz a civil társadalommal, illetve az egységes piac valamennyi szereplőjével folytatott konzultációra is.

A polgárok és a vállalkozások csak akkor tudják teljes mértékben élvezni az egységes piac előnyeit, ha **az egységes piaci intézkedéscsomagot és annak legfontosabb intézkedéseit gyorsan és bátran végrehajtják**. A cselekvési terv meghatározó elemét képezi az európai gazdaság versenyképességének megerősítésére irányuló erőfeszítéseknek, és mint ilyen, elsőhelyi prioritást kell élvezzen. Ehhez szükség lesz valamennyi európai intézmény, a tagállamok és az érdekelt felek támogatására.

Következésképp a Bizottság:

- felkéri az Európai Parlamentet, az Európai Tanácsot, a Tanácsot, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságot és a Régiók Bizottságát, hogy teljes mértékben támogassák az egységes piaci intézkedéscsomagot;
- felkéri az Európai Tanácsot, hogy támogassa az egységes piaci intézkedéscsomagban foglalt tizenkét prioritást és azok elsőbbséget élvező végrehajtását;
- felkéri az Európai Parlamentet és a Tanácsot, hogy a jogalkotási folyamat során elsőhelyi prioritásként kezeljék az egységes piaci intézkedéscsomag

kulcsintézkedéseit, és gyorsan, legkésőbb 2012 végéig jussanak megállapodásra róluk;

- az európai szemeszter keretében és az Európai Tanács tavaszi ülésén történő megvitatása céljából jelentést fog készíteni az Európai Parlament, az Európai Tanács és a Tanács részére az egységes piaci intézkedéscsomag és kulcsintézkedései végrehajtásának előrehaladásáról;
- együtt fog dolgozni a tagállamokkal az egységes piaci intézkedéscsomag és kulcsintézkedései gyors végrehajtásának megkönnyítésén;
- felkéri a tagállamok országos, regionális és helyi hatóságait, hogy biztosítsák az egységes piac szabályainak végrehajtását és érvényesítését;
- felkéri az érintett feleket, az Európai Parlament és a nemzeti parlamentek tagjait, a nemzeti, regionális és helyi hatóságok képviselőit és minden egyéb érdekelt felet, hogy aktívan vegyenek részt az „egységes piac napja” kezdeményezésben, amelynek során nemzeti és európai szinten – többek között az egységes piaci fórum keretében – megvitatásra kerülnek az elért eredmények és a megoldandó feladatok.

1. melléklet Kulcsintézkedések

	<u>Kulcsintézkedés</u>	<u>Mozgatórugó</u>	<u>A Bizottság javaslata</u>
1	<i>Olyan szabályozás, amely a valamelyik tagállamban letelepedett kockázattitőke-alapoknak lehetővé teszi, hogy bármely másik tagállamban befektethessenek, akadálytalanul és minden további követelmény teljesítése nélkül</i>	A kkv-k finanszírozáshoz jutása	2011. 4. negyedév
2	<i>A szakmai képzések elismerésére vonatkozó szabályozás korszerűsítése</i>	A polgárok mobilitása	2011. 4. negyedév
3	<i>Minél több tagállamra kiterjedő egységes szabadalmi oltalmat és egységesített vitarendezési rendszert bevezető szabályozás hatályba léptetése azzal a céllal, hogy 2013-ban ki lehessen bocsátani az első, egységes oltalmat nyújtó szabadalmi engedélyeket</i>	A szellemi tulajdonhoz fűződő jogok	2011. 2. negyedév
4	<i>Az alternatív vitarendezés jogi szabályozása. Az intézkedés külön ki fog térni az internetes kereskedelem kérdésére</i>	A fogyasztók mint az egységes piac szereplői	2011. 4. negyedév
5	<i>Az európai szabványosítási rendszer jogi szabályozásának felülvizsgálata a szolgáltatásokra való kiterjesztése és a szabványosítási eljárások hatékonyabbá, eredményesebbé és inkluzívabbá tétele érdekében</i>	Szolgáltatások	2011. 2. negyedév
6	<i>Az energetikai és a közlekedési infrastruktúrára vonatkozó jogalkotás az európai érdekű stratégiai projektek meghatározása és kibontakoztatása, valamint az interoperabilitás és az intermodalitás biztosítása érdekében</i>	A hálózatok	2011. 4. negyedév 2011. 3. negyedév
7	<i>Az elektronikus azonosítás és hitelesítés kölcsönös elismerését az Európai Unió egészében biztosító szabályozás és az elektronikus aláírásról szóló irányelv felülvizsgálata</i>	Az egységes digitális piac	2012 1. negyedév
8	<i>A társadalomtudatos befektetési alapok fejlesztését elősegítő európai jogszabályi keretek megteremtése</i>	A társadalomtudatos vállalkozás	2011. 4. negyedév

9	<i>Az energia adóztatásáról szóló irányelv felülvizsgálata annak érdekében, hogy a különféle energiaforrások koherens megítélés alá essenek, amely jobban figyelembe veszi a termékek energiatartalmát és CO₂-kibocsátását</i>	Az adópolitika	2011. 2. negyedév
10	<i>A munkavállalók kiküldetésére vonatkozó irányelv átültetését, gyakorlatban történő alkalmazását és érvényesítését megerősítő szabályozás⁶⁸, kiegészítve a letelepedés és a szolgáltatásnyújtás szabadságának gyakorlását az alapvető szociális jogokkal való összeegyeztethetőségét tisztázó szabályokkal</i>	A társadalmi kohézió	2011. 4. negyedév
11	<i>A számviteli irányelvek egyszerűsítése</i>	A vállalkozások szabályozási környezete	2011. 2. negyedév
12	<i>A közbeszerzésre vonatkozó jogi keret felülvizsgálata és korszerűsítése</i>	A közbeszerzés	2011. 4. negyedév

⁶⁸ Lásd az „Új készségek és munkahelyek menetrendje” kiemelt kezdeményezést – COM(2010) 682.

2. melléklet: Az egységes piac indikátorai

- Az áruk és szolgáltatások tagállamok közötti kereskedelme: 2009-ben az EU-n belüli áruforgalom a GDP 37 %-át (4 320 milliárd EUR) tette ki, míg a szolgáltatások kereskedelme a GDP 10,5 %-ának (1 233 milliárd EUR) felelt meg⁶⁹.
- Az EU-n belüli elektronikus kereskedelem: 2010-ben az európai állampolgárok 9 %-a vásárolt másik tagállamban lévő szállítótól⁷⁰.
- A kérelmezett és jóváhagyott európai szabadalmak száma: 2010-ben (előzetes adatok) 235 029 európai szabadalom iránti kérelmet nyújtottak be az Európai Szabadalmi Hivatalnál; 58 108 szabadalmat hagytak jóvá⁷¹.
- Az Európai Unión belüli közigazgatási egységek közötti határon átnyúló együttműködés (IMI): 2010 végén 5 737 illetékes hatóság volt bejegyezve az IMI-rendszerben⁷².
- Elmaradás az egységes piacra vonatkozó európai szabályozás átültetése terén: 2010 végén az átültetési deficit 0,9 % volt az EU egészére nézve⁷³.
- Másik tagállamában dolgozó uniós állampolgárok száma: 2009-ben 5,8 millió állampolgár, ami az EU aktív munkavállalóinak 2,5 %-ának felel meg⁷⁴.

⁶⁹ Eurostat.

⁷⁰ Eurostat.

⁷¹ Európai Szabadalmi Hivatal.

⁷² Európai Bizottság.

⁷³ Európai Bizottság.

⁷⁴ Eurostat.